

2017-11-13
Sid 1 (15)
Dnr 17KS3
Handläggare Birgitta Gustafsson

Kommunstyrelsen

Månadsrapport per oktober 2017 för kommunen

Kommunens resultat per oktober och helårsprognos

Kommunen visar per oktober ett resultat, exklusive exploatering och reavinster, på 296,6 mnkr.

Helårsprognos per oktober för kommunen visar ett resultat, exklusive exploatering och reavinster, på 180,0 mnkr, vilket är 52,3 mnkr bättre än budgeterat resultat.

Nämndernas prognoser, exklusive exploatering och reavinster visar en negativ avvikelse på -2,8 mnkr. Följande nämnder prognostiserar negativ resultat: Omvårdnadsnämnden med -20,0 mnkr, Socialnämnden med -55,0 mnkr samt Överförmyndarnämnden -0,6 mnkr.

Positiva prognoser lämnar Kommunstyrelsen med 1,2 mnkr, Samhällsbyggnad med 7,0 mnkr, Näringsliv och arbetsmarknadsnämnd med 8,0 mnkr, Kultur och fritidsnämnden med 6,5 mnkr, Utbildningsnämnden 50,0 mnkr samt Jävsnämnden 0,1 mnkr. Övriga nämnder lämnar årsprognos enligt budget.

Finansförvaltningen lämnar en årsprognos på totalt 182,6 mnkr, vilket innebär 55,1 mnkr bättre än budget.

Helårsprognos för kommunens resultat, inklusive exploatering och reavinster, uppgår till 254,5 mnkr, vilket är 37,7 mnkr bättre än budgeterat resultat på 216,8 mnkr.

För investeringsverksamhet beräknas 220,6 mnkr att upparbetas under året vilket är 26,9 mnkr lägre än budget (inkl ombudgeteringar). För investeringar via exploateringsverksamhet är prognosen 69,7 mnkr i jämförelse med budget på 71,5 mnkr.

I följande avsnitt redovisas nämndernas avlämnade kommentarer kring resultat, prognos och investeringsverksamhet.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Gävle kommun, 801 84 Gävle. Besöksadress Stadshuset, Drottninggatan 22.

Tfn 026-17 80 00 (vx). Fax 026- 12 54 56

gavle.kommun@gavle.se

www.gavle.se

Nämndernas rapporter

Kommunstyrelse

Kommentarer till periodens resultat:

Kommunstyrelsens resultat (exklusive exploateringsresultat och reavinster) per oktober uppgår till 18,0 mnkr jämfört med periodiserad budget 0,6 mnkr, vilket innebär en resultatavvikelse på 17,4 mnkr. Kommunbidragsfinansierad verksamhet (exklusive IT och Stadshusservice) uppvisar ett resultat på 16,1 mnkr. En positiv resultatavvikelse på 15,5 mnkr jämfört med budgeten för perioden på 0,6 mnkr. Förklaringen till differensen finns främst på kostnadssidan, där bl.a. medel inom olika projekt kommer att nyttjas i slutet av året. Vakanser som inte blivit återbesatta hos några avdelningar är också en bidragande orsak till lägre kostnader. Per oktober är personalkostnaderna ca 1,7 mnkr lägre än budget. Vidare bör det nämnas att medel på ca 6,4 mnkr har erhållits från finansförvaltningen för att utifrån KS-beslut genomföra utbetalningar till ideella föreningar. Motsvarande belopp finns dock på kostnadssidan, därmed ger dessa poster tillsammans ingen resultateffekt. Uppdragsfinansierad verksamhet (IT och Stadshusservice) har ett totalt resultat på 1,9 mnkr. Det positiva resultatet beror främst på att det hittills inte skett aktiveringar för pågående projekt hos IT-verksamheten. Vidare har postkörningen tagits över av Postnord, vilket medfört lägre kostnader hos Stadshusservice. Realisationsvinsten som uppstått vid försäljning av mark uppgår till 30,6 mnkr i jämförelse med årsbudget 1,0 mnkr. Exploateringsresultatet uppgår till 41,9 mnkr i jämförelse med årsbudget 88,2 mnkr. Hittills i år har det bl.a. sålts industritomter i Ersbo och Södra Hemlingby etapp 3 samt bostadstomter i Östra Storhagen och Gavlehov södra. Kommunstyrelsens totala resultat per oktober uppgår till 90,4 mnkr jämfört med periodens budget 75,0 mnkr.

Kommentarer till årsprognos:

Kommunbidragsfinansierad verksamhet beräknas få ett positivt resultat på ca 1,3 mnkr vid årets slut. Bedömningen om årsprognosen baserar sig på ett antal olika faktorer, såsom lägre personalkostnader, medel nyttjas i mindre omfattning inom olika projekt, obudgeterade kostnader för utvecklingen av framtidens superkundtjänst, konsultstöd nyttjas i mindre utsträckning, högre medlemsavgift för Inköp Gävleborg, högre kostnader för facklig verksamhet, högre kostnader för gemensam företagshälsovård etc.

Uppdragsfinansierad verksamhet har en årsprognos enligt budget.

Årsprognosen för realisationsvinster från föregående månad är uppjusterad från 28,0 mnkr till 31,0 mnkr. Årsprognosen för exploateringsresultat är justerad från tidigare 53,7 mnkr till 43,6 mnkr.

Kommunstyrelsens totala årsprognos har justerats från tidigare 82,8 mnkr till 75,8 mnkr. Framför allt på grund av en ny bedömning om exploateringsresultatet.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Av det totala utrymmet för investeringar, exklusive exploateringsverksamhet, för helåret har 24,2 mnkr nyttjats under perioden. Medel har bl.a. använts till inköp av voteringsystem

samt i utvecklingsprojekten Win 10 och Servicehanteringen. Årsprognosen har nedjusterats med 3 mnkr från tidigare 48,5 mnkr till nu 45,5 mnkr. Orsaken är att upphandlingen av infarts- och stadstavlör har blivit överklagad, därmed blir investeringen förskjuten i tid och utrymmet kommer inte att hinna nyttjas i år. Årsbudget för totala investeringar ligger på 51,4 mnkr. Investeringar inom exploateringsverksamheten uppgår till 30,1 mnkr per oktober jämfört med årsbudget 71,5 mnkr. Årsprognosen är justerad från 72,1 mnkr till 69,7 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Redovisat resultat för januari-oktober uppgår till 24,7 mnkr. Kommunbidraget och nämndens budget är inte periodiserade. Nämnden får kommunbidraget med samma belopp månadsvis men många av verksamheterna är säsongsbetonade och utfallen varierar därmed under verksamhetsåret. De totala intäkterna ligger något över budget. Verksamheternas intäkter varierar över året och förväntas överstiga budgeterad nivå på årsbasis. Jämfört med samma period föregående år ligger intäkterna cirka 6 mnkr högre. Det är bland annat intäkterna för Bygglov, Lantmäteri, Miljö- och hälsoskydd samt interntid på Mark och Exploatering som är högre. Personalkostnaderna ligger under budgeten vilket bland annat beror på att nämnden har fått ett extra kommunbidrag för att utöka resurserna på avdelningarna Trafik och tillstånd samt Mark- och exploatering. Beslutet togs av kommunstyrelsen i mars och rekrytering pågår för två av tre tjänster. En tjänst är redan tillsatt. Personalkostnaderna är ca 2,7 mnkr högre jämfört med föregående år. Kostnadsökningen beror på förstärkning av resurserna och detta har det tagits hänsyn till i årets budget. Övriga kostnader är lägre än budget totalt men och framförallt verksamheten Vinterväghållning visar plusresultat. Kostnaderna för vinterväghållning ligger ca 13 mnkr lägre jämfört med 2016. Kostnaderna för färdtjänst överskrider budget och kan härledas till ett ökat snittpris per resa. Priset per resa har ökat efter upprättande av ett nytt 5-årsavtal i juni 2016. Där står att vi ska använda fler fossilfria fordon, vilket ger högre drivmedelskostnader. Avskrivningarna ligger lägre än budget vilket är en effekt av införandet av komponentavskrivningar 2016 samt att investeringarna inte utfördes i den takt som planerades under 2016. Avskrivningar ligger cirka 1,1 mnkr lägre än 2016 och den interna räntan ligger ca 10 mnkr lägre än föregående år. Minskningen av kostnaden för räntan är en effekt av räntesänkningen inför 2017 och detta har tagits hänsyn till i årets budget.

Kommentarer till årsprognos:

Nämnden prognostiserar ett överskott med cirka 7 mnkr för sin verksamhet 2017 med reservation för vinterväghållning och snömängd.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Utfallet för perioden januari-oktober uppgår till – 77,9 mnkr av det totala utrymmet på 137,6 mnkr inklusive ombudgeteringar från 2016. Investeringsprojekt som Centrumhållplatsen planerades till 2016 men flyttades fram till 2017 och en del projekt, till exempel Norrlandet,

påbörjades 2016 men har ännu inte färdigställts. Internrevidering av 2017-års budget beslutades av kommunfullmäktige i juni och fastställdes till 137,6 mnkr. I den reviderade budgeten är projekt som Bus Rapid Transit (BRT), Å-rummet och Grundvattenskydd till större delen flyttade till 2018. Prognosen när tio månader har gått är att cirka 116 mnkr kommer att upparbetas under 2017.

Kommentarer till några av de större projekten under 2017:

Centrumplanen: I Centrumplanen, budget 28,5 mnkr år 2017, ingår projekten Centrumhållplatsen och Å-rummet. Arbetet med Centrumhållplatsen har påbörjats och fortgår under året. Å-rummet projekteras under 2017 och byggstart planeras 2018. Arbetet med centrumplanen fortgår under 2018–2019.

Norrlandet: Budget för året är 9,3 mnkr av vilka 3,5 mnkr förväntas upparbetas. En strandpromenad planeras att byggas 2017 medan anslutningsvägar byggs under 2018. Gavlehov: Genomförandet av projektet fortskrider enligt plan men kommer att överskrida årets budget (3 mnkr) med cirka 3 mnkr på grund av felaktig kalkyl av investeringar i spårområdet.

Bus Rapid Transit (BRT): Under 2017 pågår ombyggnationer av busshållplatser i Sättra och prognos för projektet i år är 2,5 mnkr. Kvarvarande medel av årets budget på 7 mnkr kommer samhällsbyggnadsnämnden att begära ombudgerade till 2018.

Kvarbron: Upphandling av projektet resulterade i lägre kostnader med 7,4 mnkr än tidigare kalkylerade kostnader på 15 mnkr.

Näringsliv och arbetsmarknadsnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Resultatet för januari – oktober uppgår till 13,9 mnkr, vilket överstiger den periodiserade budgeten med 13,5 mnkr. Allmänt kan konstateras att kostnaderna för nämndens verksamheter är högre under andra halvåret och att arbetsmarknadsanställningar inte kommit upp i budgeterad volym och påverkar både budgeterade intäkter och personalkostnader men att detta på totalen innebär ett nollsummespel.

Enheternas resultat: Vuxenutbildningens resultat avviker med 5,3 mnkr över budget beroende på dels en minskad efterfrågan på yrkesutbildning som ger lägre kostnader för inköp av verksamhet. Dessutom är personalkostnader lägre än budget på grund av vakanser av tjänster i samband med rekryteringar Arbetsmarknadsenhetens resultat avviker totalt med 2,9 mnkr mot budget. Integrationsverksamheten redovisar ett överskott på 4,5 mnkr mot budget, främst beroende på högre intäkter än budgeterat för integration för perioden. Detta bedöms delvis att jämnas ut under resterande del av året i samband med en utbyggnad av SFI. Samtidigt är det en risk att alla intäkter inte hinner upparbetas beroende på komplexiteten att få planerade insatser på plats under kalenderåret. Arbetsmarknadsinsatserna redovisar ett underskott på 1,6 mnkr. Enheten för daglig verksamhets resultat avviker med 2,5 mnkr över budget, detta beroende på att budgetreserven inte har använts samt lägre habiliteringsersättning än budgeterat. Utöver detta så har enheten avvaktat start av

ny verksamhet utifrån behov från nya brukare som slutar gymnasiesärskolan under våren och börjar i EDV under hösten. Näringslivsenhetens resultat avviker med 1,3 mnkr över budget. Personalkostnader avviker med 0,3 mnkr beroende på en besparing av en del av en tjänst samt en långtidssjukskrivning. Hyreskostnaderna avviker med 0,2 mnkr beroende på bekräftade lägre hyror än budgeterat. Bidrag och transfereringar och evenemangskostnader har också utfallit lägre än budgeterat. Resultatet för Ledning & stöd avviker med 1,6 mnkr över budget. Övriga omkostnader är lägre än budgeterat. Personalkostnader avviker i förhållande till budget (0,6 mnkr) beroende på vakans på förvaltningschefstjänsten.

Kommentarer till årsprognos:

Årsprognosen är för närvarande ett resultat på plus 8,0 mnkr, varav Arbetsmarknadsenheten prognosticerar ett överskott på 2,0 mnkr på grund av högre intäkter från etableringen än budgeterat. Vuxenutbildningens prognos är totalt 2,0 mnkr huvudsakligen beroende på en minskad efterfrågan på yrkesutbildningar samt högre intäkter för etableringen än budget. Enheten för daglig verksamhets prognos är 1,5 mnkr. Osäkerheten kring ett eventuellt införande av LOV ha inneburit en viss försiktighet i nyanställningar. Detta i kombination med att enheten inte har nyttjat budgetreserven ger lägre kostnader som följd. Näringslivsenhetens prognos är 1,5 mnkr, i huvudsak beroende på lägre personal- och hyreskostnader samt lägre evenemangskostnader, Ledning och Stöd har en prognos på 1,0 mnkr beroende på vakans av förvaltningschef och lägre omkostnader än budget. Årsprognos – riskbedömning En generell risk inom Vuxenutbildningen är kopplad till kompetens och efterfrågan. Bristen på behöriga lärare kan leda till inställda kurser. Det råder också brist på studiehandledare på hemspråk med kunskap inom yrkesutbildningar och specialutrustade yrkeslokaler för utbildning. Brist på elever som kan leda till tomma utbildningsplatser och inställda kurser. En risk inom Arbetsmarknadsenhetens verksamheter är att inte alla intäkter från etableringen upparbetas under året beroende på komplexiteten att få planerade insatser på plats. Samarbetet med andra aktörer behöver planeras och koordineras, lokaler behöver frigöras och personal rekryteras och i viss mån utbildas. En stor del av de nyanlända saknar utbildning. Insatserna för den gruppen behöver göras under en längre tid och får som följd ökade kostnader. De insatser arbetsmarknadsenheten ansvarar för, kommer i en senare del av etableringsprocessen än tidigare beräknats. Detta gör att en översyn av periodiseringen av etableringsersättningen inleds. Samma osäkerhet som tidigare är gällande de 31 brukare (2 har dubbelassistans) som är beviljad personlig assistans från Försäkringskassan (FK). Vid omprövningar av personlig assistans kan FK avslå den enskildes önskemål om fortsatt assistans i daglig verksamhet, vilket innebär högre personalkostnader för EDV, alternativt kan den enskilde välja att avsluta sin plats i daglig verksamhet.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Investeringar uppgår till 0,8 mnkr och utgörs av möbler inköpta till Vuxenutbildningens verksamheter samt inventarier till Enheten för daglig verksamhet. Årsprognosen är att Prognosen är att 1,9 mnkr av investeringsramen på 2,1 mnkr nyttjas.

Kultur och fritidsnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Periodens resultat uppgick till 20,7 mnkr. Intäkterna för perioden överstiger budget med +6,9 mnkr och består av positiva intäkter Konserthuset externa bidrag till Kulturskolan från Kulturrådet som inte var kända när budet lades och som ännu inte har förbrukats helt och från Utbildning för ”Skapande skola”. Kulturskolan har debiterat höstens deltagaravgifter och Konsument Gästrikland har debiterat sina samarbetskommuner enligt avtal vilket bidrar till periodens avvikelse, även debitering av hyror på idrottsanläggningar har gjorts under perioden. Personalkostnaderna för perioden är +2,0 mnkr jmf med budget vilket beror på vakanser hos flera avdelningar samt sjukfrånvaro. Bidrag +3,9 mnkr beror på ännu ej utbetalda bidrag till föreningar (bl.a. pga. nya bidragssystemet hos Fritid som gäller from i år, bidragsansökningar som inkommit men ännu inte beviljats och/eller betalats ut) samt nyttjanderättsanläggningar där fakturor för driftskostnader hanteras av förvaltningen och räknas av från bidrag (ca 1,8 mnkr av 3,9 mnkr). Hyror +4,2 mnkr beror främst på Gavlehovshallen där första hyresdebitering kom i maj men Kultur & fritid har fått kompensation för 12 månaders hyra. Förvaltningen inväntar också ytterligare hyreskostnader för s.k. tilläggsavtal där Gavlefastigheter AB gjort mindre investeringar som kommer på hyresavin i slutet av året. IT-kostnader för oktober månad, ca 0,3 mnkr saknas eftersom IT-enheten byter system för debitering av hyrd hårdvara. Köp av verksamhet, övrigt material och tjänster +3,3 mnkr är pengar som ska användas till verk-samhet och inköp av material (t.ex. biblioteksmedier och Kulturfestival) under hösten. Den periodiserade budgeten för perioden är +0,1 mnkr vilket gör att avvikelse mot budget är +20,6 mnkr mot resultatet +20,7 mnkr.

Kommentarer till årsprognos:

Prognosen per sista september är +6,5 mnkr. Prognosen beror på hyra för den försenade sport- och friidrottsarenan, Gavlehovshallen, vid Gavlehov +3,9 mnkr. Renoveringen av Valbobadet påverkar intäkterna negativt eftersom anläggningen är stängd under hela 2017. Dialog har förts med Gavlefastigheter om en hyreskompensation motsvarande förvaltningens ens intäktsbortfall eftersom full hyra betalas under pågående renovering. Då detta inte är möjligt på grund av den hyresmodell som Gävle kommun och Gavlefastigheter AB arbetare utifrån kommer det att påverka Valbo sportcentrums, där badet ingår, intäkter för året och kan komma att minska det förväntade överskottet från Gavlehovshallen med närmare -1,7 mnkr. Konserthus och symfoniorkester kompenserades i ram år 2017 med 2,7 mnkr för ökade kostnader för arbetsgivaravgifter (slopade avdragsrätt för arbetsgivar-avgifter för musiker from 2017) men sedan har också Kulturrådet (KUR) beslutat om bidrag på 2,7 mnkr till regional kulturverksamhet bl.a. för att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås och under en övergångsperiod lindra kostnadsökningen. Det statliga bidraget från KUR är dock tillfälligt vilket innebär att den ramkompensation som nämnden tilldelades 2017 kommer att behövas under planeringsperioden om än inte 2017. Konserthuset och symfoniorkestern planerar också att uppnå ett positivt resultat som efter

beslut i Kultur- och fritidsnämnden ska avsättas till kommande turnéverksamhet +0,9 mnkr. Prognosen justeras upp per sista oktober med 0,7 mnkr till 6,5 mnkr (september 5,8 tkr) då avdelningen bibliotek inte kommer att förbruka sitt överskott som uppstått på grund av vakanser och utdragen rekrytering av bibliotekarie.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Periodens förbrukade investeringsmedel är 13,1 mnkr. Ombyggnation av entrén vid Gunder Hägg pågår. Den nya kylmaskinen i Valbo ishall är på plats. Under perioden januari till oktober har dessutom investeringar gjorts i teknik på Konserthuset, konst till Gävle kommuns konstsamling via Konstcentrum, gräsklippare, belysning på anläggningen Träffen samt inventarier till Gasklockorna, Gavlehovshallen och instrument till Kulturskolan. Investeringsbudgeten för 2017 är 23,2 mnkr. Årsprognos för investeringar är 21,2 mnkr mot budget 23,2 mnkr. 1,4 mnkr kommer inte att förbrukas hos Konserthuset då den planerade investeringen i nytt PA system (ljudanläggning) på Konserthuset skjuts till 2018 på grund av lansering av nya tekniska lösningar på marknaden och 0,6 mnkr som finns budgeterade till investeringar i fastigheter som Kultur och fritid äger kommer inte att förbrukas då cirkusverksamheten inte kommer att flyttas som planerat till Gasklockorna i år.

Utbildningsnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Utbildningsnämndens resultat per oktober motsvarar ett överskott 62,6 mnkr. Överskottet för perioden beror framförallt på färre elever än budgeterat. Volymerna i förhållande till Kommunstyrelsens tilldelade ram är lägre än budgeterat inom samtliga skolformer (förskola, grundskoleutbildning och gymnasieutbildning). Nämnden har i samband med delår 2 fått i uppdrag av Kommunstyrelsen att säkerställa ett överskott 2017 motsvarande volymavvikelserna. Överskottet är även förenat med lägre personalkostnader än planerat inom framförallt grundskolan och förskolan. En läsårseffekt som följd av att skolformerna hann vidta åtgärder inför läsåret 2017/2018 utifrån initialt aviserade effektiviseringskrav motsvarande 3 % 2018. Initialt aviserade effektiviseringskrav bidrog till en försiktighet inför tjänsteplaneringen för läsåret 2017/2018. En anpassning av organisationen till förutsättningarna med effektiviseringskravet 1 % 2018 pågår. Intäkterna för perioden är högre än budgeterat vilket är förenat med ökade statsbidrag i förhållande till budget samt fler asylsökande elever än budget (asylersättning). Asylersättningen omfördelas till verksamheten i form av en "nyanländapeng". Nämnden har lägre kostnader än budgeterat för elevpeng (volymersättning), personal, lokaler, kapitaltjänst samt lägre måltids- och läromedelskostnader. Överskott inom kostnadsposten lokaler beror på att rust- och nybyggnationer slutförts något senare än budgeterat och därmed har hyreskostnaderna förskjutits. Kostnaderna för köp av verksamhet är högre än budgeterat för perioden, underskottet finns inom kostnaderna för köp från interkommunala. Kostnaderna för köp från fristående huvudman har ett överskott, vilket framför allt är förenat med att fristående huvudmannen för grundsärskolan avslutats från höstterminen.

Kommentarer till årsprognos:

Årsprognosen är ett överskott 50,0 mnkr. 20,0 mnkr är förenat med färre elever än budgeterat i förhållande till Kommunstyrelsens tilldelade volymram samt ökade intäkter i form av statsbidrag. Utvecklingen av elevantalet (volymerna oberoende av huvudman) följs upp löpande mot Kommunstyrelsens tilldelade volymbudget. Nämnden ska inte nyttja mer medel (elev-/programpeng) än tilldelad volymram. Volymramen justeras (sänks) i nämndens tilldelade budgetram inför kommande budgetår. 8,0 mnkr är förenat med lägre lokalkostnader och kapitaltjänstkostnader än budgeterat. Lokalkostnaderna är lägre som följd av att rust- och nybyggnationer slutförts något senare än budgeterat och därmed har hyreskostnaderna förskjutits. 22,0 mnkr är förenat med lägre personalkostnader och materialkostnader som följd av framförallt en läsårseffekt i verksamheten av en för kraftig anpassning till initialt aviserade effektiviseringskrav motsvarande 3 % 2018. En anpassning av organisationen till förutsättningarna med effektiviseringskravet 1 % 2018 pågår. Utbildningsnämnden har beviljats ett nytt statsbidrag för ökad jämlikhet 5,6 mnkr för höstterminen 2017. Statsbidraget har bokats på balansräkningen inför 2018 och ska gå till insatser för att öka andelen elever som blir behöriga till nationella program. En planering och fördelning av statsbidraget för läsåret 2017/2018 har påbörjats.

KOMMUNALA SKOLVERKSAMHETER, KÖP AV HUVUDVERKSAMHET OCH CENTRAL FÖRVALTNING:

Förskolan (kommunal) redovisar för perioden ett överskott 9,3 mnkr. Samtliga förskoleområden, exklusive pedagogisk omsorg, redovisar ett överskott för perioden. Årsprognosen är ett överskott 8,0 mnkr.

Grundskolan/grundsärskolan (kommunal) redovisar för perioden ett överskott 13,3 mnkr. Elevantalet (volymerna) är lägre än budgeterat för perioden. Intäkterna för statsbidrag är högre än budgeterat för perioden. Samtliga rektorsområden utöver Bergby och Solängens rektorsområde redovisar överskott för perioden. Bergby rektorsområde redovisar och prognostiserar underskott som följd av små skolenheter och mottagningen av nyanlända, vilket påverkar möjligheterna till ekonomisk bärighet. Utbildningsnämnden har inför 2017 beslutat om att införa viss kompensation för små skolenheter på landsbygden. Sättra rektorsområde har genom en åtgärdsplan samt förstärkt stöd skapat en ekonomi i balans 2017. Årsprognosen för grundskoleutbildningen är ett överskott 11,0 mnkr. *Gymnasieskolan/gymnasiesärskolan (kommunal)* redovisar för perioden ett överskott 2,7 mnkr. Borgarskolan redovisar ett underskott för perioden. Elevantalet (volymerna) är lägre än budgeterat för perioden. Volymavvikelsen finns under våren framförallt inom Polhemsskolan där elevantalet minskat inom IM-programmen individuellt val och yrkesintroduktion. Under hösten har Vasaskolan ett lägre elevantal än budgeterat. Årsprognosen är ett överskott 1,0 mnkr.

Elevhälsan redovisar för perioden ett överskott 2,5 mnkr. Överskottet finns framförallt inom personalkostnaderna. Årsprognosen är ett överskott 1,5 mnkr.

Fristående huvudmän och interkommunala redovisar för perioden ett överskott 0,6 mnkr. Köp av verksamhet från fristående huvudmän genererar ett överskott i förhållande till budget då huvudmannen för fristående grundsärskola avslutat sin verksamhet inför höstterminen. Överskottet balanseras genom ökade kostnader för interkommunala elever inom gymnasie- och grundskola. Årsprognosen är ett nollresultat.

Central förvaltning redovisar för perioden ett överskott 35,5 mnkr. Överskottet är framförallt förenat med lägre volymer (elevantal) än tilldelad volymbudget från Kommunstyrelsen samt lägre lokalkostnader och kapitaltjänstkostnader än budgeterat för perioden. Volymerna (elevantalet) är lägre än tilldelad volymbudget inom samtliga skolformer. Årsprognosen är ett överskott 28,5 mnkr.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Utbildningsnämndens investeringar för perioden uppgår till 13,7 mnkr och årsprognosen är att 23,3 mnkr av investeringsbudgeten 27,0 mnkr kommer att användas 2017. 3,6 mnkr av investeringsbudgeten förbrukas inte som följd av att rust/ombyggnation inte genomförts som planerat under året utan förskjuts till 2018. Nämnden kommer att begära att avsätta medel för ändamålet 3,6 mnkr överförs till 2018 då kostnaden uppstår. Investeringsbudgeten omfattar bland annat inventarier i samband med ombyggnationen av Sörbyskolan, tillskapandet av nya förskoleplatser, samt förnyelseinventarier i samband med om- och nybyggnation, slitage eller verksamhetsförändringar.

Omvårdnadsnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Det ackumulerade resultat t.o.m. oktober är -35,3 mnkr vilket är -13,1 (2016 22,2) mnkr sämre resultat än motsvarande period 2016. I resultatet t.o.m. oktober ingår kostnader med ca 17 mnkr för de tio första månaderna som en del av det prognostiserade underskottet för 2017. Vid en jämförelse mellan 2016 och 2017 ska det noteras att kommunbidragen fördelas med jämna 1/12-delar. Vid denna jämförelse behöver bland annat hänsyn tas till att de nya vård- och omsorgsboendena 2016, öppnade först i april respektive september men att kommunbidraget för att täcka de högre hyrorna och köpet av platser fördelades ut redan från och med januari. Inom omvårdnadsnämnden pågår ett stort antal besparingsåtgärder för att komma i balans 2017. Det finns nu en tydlig positiv effekt för de flesta av dessa. Under arbetet med uppföljningarna under hösten 2016 och internbudgeten för 2017 identifierade omvårdnadsnämnden tre områden som i väsentlig omfattning avviker från de förutsättningar som var kända när ramarna för 2017 fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2016. Dessa tre områden är:

- Högre volym inom hemtjänsten = 9,0 mnkr (är justerat till 4,0 mnkr fr.o.m. delårsrapport 2, se kommentar nedan).
- Effekt av högre löneavtal = 10,5 mnkr (-4,3 mnkr enligt kommentar nedan).
- Hyra nio månader för tidigare vård- och omsorgsboende Sofia Magdalena (verksamheten har upphört hösten 2016) = 5,1 mnkr. I samband med delårsrapporten 2 är det faktiska

behovet av hemtjänst 2017 t.o.m. augusti avstämt. Resultatet visar att andelen personer i åldern över 75 år och som har beslut om hemtjänst, har minskat i förhållande till både 2015 och 2016. Bedömningen är därför att utfallet för hela 2017 endast blir ca 4,0 mnkr högre än tilldelad budget (i internbudgeten bedömdes underskottet till 9,0 mnkr). Kommunstyrelsen har den 14 februari 2017 beslutat att tilldela omvårdnadsnämnden 9,1 mnkr från den centrala lönepotten. Detta tilläggsanslag avser till viss del (4,3 mnkr) effekten 2017 av det högre löneavtalet för 2016 och kompenserar delar av de ökade lönekostnader som beräknades vid arbetet med internbudget 2017. Bedömningen är att omvårdnadsnämnden behöver kompenseras för dessa ökade kostnader då dessa inte är påverkbara av nämnden och är så omfattande att de inte kan klaras inom ram. En begäran om en kompensation med 20,0 mnkr beslutades av omvårdnadsnämnden i ärendena om både delårsrapport 1 och 2. Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-30 beslutades i ärendet om delårsrapport 2 att omvårdnadsnämnden ”tillåts lämna ett underskott för helåret motsvarande mellanskillnaden mellan budgeterade och verkliga volymer gällande hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. I övrigt skall verksamheten bedrivas inom ramen för tilldelade medel”. Beslutet innebär att omvårdnadsnämnden inom tilldelat kommunbidrag ska klara de ökade lönekostnaderna för avtalet 2016, samt hyran för Sofia Magdalena trots att ingen verksamhet har bedrivits där. Inför sommaren förelåg ett ansträngt personalläge, främst gällande hälso- och sjukvårdspersonal, samt stängda platser på sjukhuset. Trots dessa förutsättningar kan sommaren i efterhand summeras som en bra sommar med en god planering och god samverkan. Kostnaden för utskrivningsklara patienter uppgår de tio första månaderna till 2,8 mnkr vilket kan jämföras med 3,9 mnkr motsvarande period 2016. Under perioden maj till oktober har det endast varit enstaka dagar med betalningsansvar. Efter beslut i Högsta Förvaltningsdomstolen har Gävle kommun fått betala 525 tkr i ”särskild avgift” (vite) till IVO för ett ej verkställt beslut 2014. Beloppet finns med som kostnad 2017. Det nya vård- och omsorgsboendet Villa Vallonen där kommunen köper platser, började under våren öppna sin verksamhet. Per den 31 oktober var fem nya avdelningar med 45 lägenheter tillgängliga av totalt 54 möjliga lägenheter. Öppningen av de nya avdelningar vid Villa Vallonen har skett snabbare än vad som bedömdes i budgeten. Under våren har 30 lägenheter minskats vid vård- och omsorgsboendet Kristinelund. Samtliga lägenheter för boende med demens är nu stängda vid Kristinelund.

Kommentarer till årsprognos:

När det gäller prognosen för hela 2017 är bedömningen fortfarande ett underskott om -20,0 mnkr. Denna bedömning utgår från att det inte finns något beslut om att kompensera omvårdnadsnämnden för de förändrade förutsättningarna jämfört med budgetbeslutet i juni 2016. 4,3 mnkr av de 9,1 mnkr som omvårdnadsnämnden fick ur årets centrala lönepott kompenserar därmed delar av den beräknade helårseffekten 2017 av det högre löneavtalet 2016. För hela 2017 beräknas hemtjänsten ha lägre volym motsvarande 5,0 mnkr i förhållande till internbudgeten medan vård- och omsorgsboende beräknas få en högre volym motsvarande – 5,0 mnkr. Öppnandet av nya lägenheter vid Villa Vallonen har skett i

snabbare takt än budgeterat och stängningen av lägenheter vid Kristinelundsgården är delvis förskjutna i förhållande till budget. Detta bedöms påverka resultatet med ca minus -5,0 mnkr för hela 2017. Prognosen kan behöva justeras beroende på när de återstående 9 lägenheterna vid Villa Vallonen öppnas. Det pågår ett aktivt arbete med att identifiera och genomföra möjliga förslag till att utveckla och effektivisera verksamheten. Här ingår även åtgärder som har inriktning på de besparingar som krävs för 2018 och som kan påbörjas redan under 2017. Prognosen för kärnverksamheten som bedrivs i egen regi är att de i huvudsak kommer att klara sin ekonomi inom sina respektive ramar vilket innebär att de även klarar sina krav på besparingar. Inom personlig assistans finns en osäkerhet om den framtida utvecklingen när det gäller vilken bedömning Försäkringskassan kommer att göra när det gäller vissa typer av ärenden. Under 2017 kommer Försäkringskassan att göra omprövningar av ca 40 ärenden där bedömningen är att ca 10 - 15 ärenden kan bli aktuella för justering av insatsen från Försäkringskassan till en betydligt lägre nivå än i dag. Dessa omprövningar kan komma att påverka kommunens kostnader väsentligt. Högsta Förvaltningsdomstolen har gett prövningstillstånd och behandlar några ärenden som har betydelse för gränsdragning av Försäkringskassans ansvar vilket påverkar bedömningen i de omprövningar som genomförs. Denna utveckling följs noga med löpande återkoppling av konsekvensen. Det finns ett antal särskilda personärenden med omfattande behov av insatser från både kommunen och Region Gävleborg. Insatsernas omfattning är utredda men det saknas ännu ett avtal mellan kommunen och Region Gävleborg som reglerar fördelningen av ansvar och ekonomi. Staten erbjuder även 2017 riktade stimulansmedel för att öka bemanningen inom omsorgen av äldre. För 2017 har omvårdnadsnämnden möjlighet att inom sitt ansvarsområde få statsbidrag med 19,8 mnkr för att anställa fler personer. Det finns särskilda villkor för anställningarna och dessa måste vara uppfyllda för att kunna erhålla statsbidragen. Anställningar är gjorda så att hela beloppet med statsbidrag kommer att användas.

Kommentar till investeringsverksamhet:

I budget för 2017 finns 6,9 mnkr till investeringar. Omvårdnadsnämnden har fått beviljat att föra över 5,0 mnkr till 2017 som inte använts under 2016. Större delen (4,3 mnkr) avser nya trygghetstelefoner där utbyte av telefoner pågår och kommer att vara genomförd under 2017. Investeringarna t.o.m. oktober uppgår till 8,4 mnkr. Bedömningen är att hela budgeten för 2017 inklusive de godkända ombudgeteringarna från 2016 kommer att användas under 2017.

Socialnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Redovisat resultat för perioden är - 37,9 mnkr. Korrigerat resultat är - 43,0 mnkr, då en intäkt från Migrationsverket på 5,1 mnkr felaktigt redovisats på förvaltningen. Större negativa budgetavvikelser för perioden finns avseende externa placeringar, vuxna (- 8,0 mnkr), externa placeringar, barn och ungdom (- 22,3 mnkr), försörjningsstöd (- 7,4 mnkr) och

avdelningen ensamkommande barn (- 7,3 mnkr). Positiva budgetavvikelser finns för personalbudgeten och externa intäkter.

Kommentarer till årsprognos:

Helårsprognosen uppgår till - 55 mnkr. Detta är en sammanvägd bedömning utifrån resultatet för perioden och nuläget inom förvaltningens olika verksamheter. Bedömningarna är oförändrade jämfört med de som gjordes i delår 2, per 170831. Kommentarer från delår 2 kvarstår enligt nedan.

Beräknade större budgetavvikelser är (mnkr):

Externa placeringar: - 30, Försörjningsstöd: - 10, Ensamkommande barn: - 15. Årsprognosen för externa placeringar och extern öppenvård förutsätter ett optimalt nyttjande av egna resurser för utredning, boende och öppenvård samt utvecklat samarbete internt i förvaltningen och med externa parter. Placeringskostnaderna har ökat kraftigt under tertial 2, framför allt för verksamhetsområdet barn och ungdom och särskilt för åldersgruppen 13–18 år. Detta beror på ett antal faktorer. Utredningsenhet ungdom har under året haft 15 nya placeringar i Hem för vård eller boende (HVB). Det handlar om både tidigare kända ungdomar där problematiken ökat och tidigare ej kända ungdomar. En större del av dessa placeringar har varit tvångsvård på statlig SiS-institution. Några placeringar har avsett ungdomar där det funnits stora vårdbehov på grund av psykisk ohälsa. Även Familjehemsenheten har haft ett utökat antal placeringar på institution/HVB. Det har främst handlat om behov av utredningsplatser. Förhoppningen är att dessa placeringar efter utredningsplats ska kunna gå ut i mer öppen vårdform, även om det kan komma att ske genom en period av placering på HVB-hem innan familjehemsvård åter kan bli aktuellt. I samband med att Socialnämnden, i december 2016, beslutade om internbudget 2017 informerades Kommunstyrelsen om nämndens bedömning att det finns ett behov av utökat kommunbidrag för år 2017 med 7 mnkr för verksamhetsområdet försörjningsstöd, samt ett behov av utökat kommunbidrag med 20 mnkr för verksamhetsområdet ensamkommande barn. I samband med inlämnandet av Socialnämndens synpunkter på preliminära mål och ramar 2018–2021 har nämnden formellt begärt utökat kommunbidrag för nämnda verksamheter med 7 resp. 20 mnkr. Bedömningen i nuläget för verksamheten försörjningsstöd är en budgetavvikelse för året med ca - 10 mnkr. Denna bedömning utgår från fastställd internbudget, kostnaderna för perioden, känd fördelningskurva och förväntade kostnadsökningar för utbetalning av försörjningsstöd till nyanlända som ej klarar försörjningen efter genomgången etableringsperiod. Prognosen förutsätter även ett aktivt arbete inom Försörjningsstödsenheterna, och med samarbetsparter, för att finna alternativa insatser och minska behovet av försörjningsstöd. I internbudget 2017 för avdelningen Ensamkommande barn kostnadsberäknades alla egna verksamheter för målgruppen, samt bedömt behov av externa tjänsteköp av boendeplatser. Samtidigt beräknades externa intäkter för 2017 från Migrationsverket, med utgångspunkt från ändrade ersättningsregler fr.o.m. juli 2017. Ersättningssystemet förändras, med större inslag av schabloner och kraftigt minskade intäkter. Detta innebär att kostnaderna för området inte längre kan finansieras med externa

intäkter. Budgetberäkningarna hösten 2016 visade på en obalans för verksamhetsområdet Ensamkommande barn 2017 med ca 30 mnkr. I samband med krav på omställning till nya förutsättningar för avdelningen Ensamkommande barn har förvaltningsinterna krav på kostnadsminskningar för området ställts med 10 mnkr. Avdelningen och dess verksamheter har haft, och har, uppdrag att arbeta med kostnadsreduceringar och övrig anpassning till förändrade ekonomiska förutsättningar. Resultatet för året kan nu bedömas säkrare, då effekterna av det nya ersättningsystemet från Migrationsverket blivit tydligare. I nuläget bedöms en ekonomisk obalans finnas för helåret uppgående till ca - 15 mnkr. Angivna områden med ekonomisk obalans analyseras särskilt i den fortsatta kontinuerliga ekonomiska uppföljningen under året.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Investeringsbudgeten avser reinvestering av inventarier och säkerhetsåtgärder. Utgifterna för året beräknas klaras inom tilldelad investeringsram 980 tkr. Av bokförda 1 042 tkr avser 381 tkr förskottsbetalning av investering i verksamhetssystem Treserva, som tas i bruk våren 2018. Socialnämnden har tilldelats 1,5 mnkr i utökad investeringsram för detta ändamål 2018. Socialnämnden kommer att föreslå i bokslut 2017 att investeringar 2017 avseende Treserva avräknas utökat investeringsanslag 2018.

Revisorskollegiet

Kommentarer till periodens resultat:

En förklaring till periodens överskott är att huvuddelen av konsultköpen sker under hösten.

Kommentar till Årsprognos:

Årsprognosen slutar på ett 0-resultat.

Kommentar till investeringsverksamhet:

Investeringar väntas följa budget.

Valnämnd:

Kommentarer till periodens resultat:

Kommentarer till årsprognos:

Årsprognos: 0,0 mkr

Kommentar till investeringsverksamhet:

Nämnden har 75 tkr i investeringsmedel under 2017 för inköp av systemstöd. Nämnden har inte förbrukat några investeringsmedel under perioden, men de kommer att förbrukas under året

Överförmyndarnämnd

Kommentarer till periodens resultat:

Periodens resultat uppgår till -0,1 mnkr (-1,3 mnkr). Nämndens intäkter och kostnader under årets första tio månader skiljer sig stort jämfört med budget, och kommer fortsätta att göra så under hela 2017, vilket är hänförligt till intäkter och kostnader för ensamkommande barn,

projekt 30398. Då intäkter och kostnader för den här verksamheten är svår att förutspå har dessa inte budgeterats. Migrationsverket betalar ut medel för faktiska kostnader, efter att ansökan har gjorts från Överförmyndarenheten. Förväntade intäkter från Migrationsverket för perioden är uppbokade. Överförmyndarnämnden har fått avslag på cirka sex ärenden, på grund av uppskriven ålder på barnet, totalt cirka 0,2 mnkr, vilket också är det totala underskottet för projektet. Avslagen påverkar nämndens resultat negativt då nämnden redan har haft kostnader för de gode männen, men inte får täckning för den kostnaden från Migrationsverket. På nämndens ordinarie verksamhet finns ett överskott på totalt +0,1 mnkr. Överskottet är hänförligt till arvoden för gode män. Årsräkningar granskas från februari och framåt och arvoden betalas ut så snart det är fastställt. Bedömningen per 31/10 är att det är 27 ärenden kvar att fastställa arvode på. Dock är det svårt att säkert säga hur det påverkar det totala utfallet på den kostnadsposten. Arvodesnivån bestäms av flera olika faktorer och det går inte på förhand att veta vilka arvoden som kommunen ska stå för och vilka arvoden som huvudmannen själv får betala. Underskott finns på två kostnadsposter; köp av tjänst (kostnader för egen personal, samt kringkostnader) samt övriga konsulter. På den sista kostnadsposten bokförs kostnader för konsultfirman Optio, som tar på sig mer krävande godmanskap/förvaltarship. Dessa två kostnadsposter, samt avslagen från Migrationsverket, utgör underlaget för den negativa årsprognosen. Detta är en följd av att nämndens verksamhet har ökat i omfattning samt komplexitet under innevarande års första månader vilket har gjort att extra personalresurser har behövts. Mycket pekar på att nämndens totala överskott inte kommer att bli så stort som prognosen säger, men bedömningen är att det i nuläget är för många faktorer (kvar varandra arvoden samt ev. avslag från Migrationsverket) som påverkar resultatet för att ändra prognosen.

Kommentarer till årsprognos:

Årsprognos -0,6 mnkr.

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd**Kommentarer till periodens resultat:**

Avvikelsen mot budget är 34 tkr,

Kommentarer till årsprognos:

Prognos för året är 0.

Jävsnämnd**Kommentarer till periodens resultat:**

Periodens resultat uppgår till +0,2 mkr (+0,3 mnkr). Nämnden har haft tre sammanträden under perioden. Kostnad för köp av administrativa tjänster från Kommunledningskontoret har reglerats. De medel som finns för externa utredningar har ännu inte nyttjats, och kommer antagligen inte heller utnyttjas under året. Därav den positiva årsprognosen. Kostnader för IT-drift är även de lägre än budgeterat. Nämnden har inga investeringsmedel

Kommentarer till årsprognos:

Årsprognos 0,1 mnkr.

Finansförvaltningen

Kommentarer till periodens resultat:

Resultatet per oktober månad uppgår till 229,1 mnkr, vilket är 19,1 mnkr sämre än motsvarande tidpunkt förra året.

Kommentarer till årsprognos:

Årsprognosen pekar mot ett positivt resultat på 182,6 mnkr, vilket är 55,1 mnkr mer än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen beror till stor del på obudgeterad försäkringsersättning som i lagd prognos beräknas kunna ge ett tillskott om 39,5 mnkr samt obudgeterat statsbidrag för bostadsbyggande avseende 2017 som prognostiseras kunna ge 18 mnkr. Semesterlöneskulden har från årsskiftet till periodens utgång sjunkit 31,6 mnkr men i takt med att semesterdagar inarbetas under hösten ökar skulden åter. Verksamhetens nettokostnader beräknas ha ett budgetöverskott med 37,8 mnkr, vilket främst beror på den ovan nämnda försäkringsersättningen. Pensionskostnaderna prognostiseras att bli 10 mnkr högre än budget och den interna ränteintäkten bedöms bli 4,1 mnkr lägre än budgeterat. Centralt avsatt verksamhetspott för löner bedöms inte för året att nyttjas till fullo och ge ett överskott gentemot budget med 12 mnkr. Om beslut rörande bostadssociala åtgärder genomförs under året kommer det att medföra att kostnaden för detta överstiger budget för året med 1 mnkr. Bör dock påpekas att det finansiellt finns pengar destinerade sedan tidigare år att ta av. Utjämnning av arbetsgivaravgifter avseende differens mellan bokfört värde fram till delårsbokslut två och värde enligt deklaration för samma period bokförs på finansen. Denna post har inte budgeterats och medför ett prognostiserat överskott gentemot budget på 1,6 mnkr. Utfallet för skatteintäkter, som är baserad på den senaste skatteutfallsprognosen från Sveriges Kommuner och Landsting (sep 2017), pekar på ca 10,2 mnkr högre än budget. Även fastighetsskatten pekar på ett högre utfall än budget och bedöms bli 4,5 mnkr högre än budget. Den positiva effekten dämpas dock av att inkomstutjämningsbidraget bedöms bli 6,5 mnkr lägre än budget samt att kostnadsutjämningsavgiften bedöms bli 4,2 mnkr högre än budget. Tillsammans med det obudgeterade statsbidraget för bostadsbyggandet samt några mindre övriga poster bedöms prognosen för skatteintäkter tillsammans med generella bidrag och utjämningsavgifter att bli cirka 24 mnkr högre än den totala budgeten för posterna. Finansnettot prognostiseras bli 6,7 mnkr sämre än budget och beror främst på att ränteintäkterna bedöms bli lägre än budgeterat.